

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, sposób ocenia uczniów oraz tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z geografii dla uczniów klasy 5 szkoły podstawowej

Wymagania	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Pierwsze śródrocze					
Stosuje legendę mapy do odczytywania informacji oraz skalę mapy do obliczania odległości między wybranymi obiektami	Odczytuje z mapy fizycznej informacje z wykorzystaniem legendy mapy	Odczytuje informacje z map tematycznych wykorzystując legendę mapy	Oblicza odległości na mapie za pomocą skali liczbowej, mianowanej oraz podziałki liniowej	Oblicza skalę mapy znając odległość na mapie i odpowiadającą jej odległość w terenie	X
Rozpoznaje na mapie składniki krajobrazu Polski	X	X	X	Rozpoznaje wielkie formy rzeźby terenu na mapie Polski	Na podstawie mapy Polski omawia różnice pomiędzy poszczególnymi krajobrazami w Polsce
Czyta treść mapy Polski	Na podstawie mapy odczytuje nazwy głównych rzek Polski i jej dopływów	Wskazuje na mapie obszary nizinne, wyżynne i górskie	Odczytuje z mapy Polski nazwy regionów należące do poszczególnych pasów rzeźby	Na podstawie mapy Polski dokonuje porównań między wybranymi regionami Polski	X
Czyta treść mapy lub planu najbliższego otoczenia szkoły, odnosząc je do elementów środowiska geograficznego obserwowanych w terenie	Na planie miasta wskazuje lokalizację szkoły, do której uczęszcza	Odczytuje z planu miasta najważniejsze obiekty znajdujące się w pobliżu szkoły	Opisuje krajobraz okolicy szkoły z wykorzystaniem planu miasta	Porównuje treść mapy z obserwacjami w terenie tłumacząc ewentualne różnice	X
Wskazuje na mapie położenie krain geograficznych Polski	Wskazuje na mapie fizycznogeograficznej Polski pasy rzeźby terenu (pobrzeży, pojezierzy, nizin, wyżyn, kotlin i gór)	Wskazuje na mapie Polski położenie wybranych regionów w Polsce (Tatry, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Nizina Mazowiecka, Pojezierze Mazurskie, Pobrzeże Słowińskie, Wyżyna Śląska i Lubelska)	Samodzielnie nazywa wskazane przez nauczyciela regiony na mapie konturowej Polski w różnej skali	X	X
Przedstawia główne cechy krajobrazów Polski oraz wykazuje ich zróżnicowanie	X	X	Wymienia cechy krajobrazów w Polsce oraz wskazuje na różnice między nimi.	X	X
Rozpoznaje krajobrazy Polski w opisach oraz na filmach i ilustracjach	X	X	X	Rozpoznaje krajobrazy Polski na ilustracjach i fotografiach	... a także na filmach

Przedstawia podstawowe zależności między składnikami poznawanych krajobrazów	Wymienia składniki krajobrazu i identyfikuje proste zależności między nimi na podstawie materiału pomocniczego, np. ilustracji lub opisu;	Omawia wpływ działalności człowieka na krajobraz przemysłowy, rolniczy i wielkomiejski;	Przedstawia zależności między składnikami poznawanych krajobrazów, np. wpływ wody i wiatru na krajobraz nadmorski oraz budowy geologicznej na przemysł gospodarkę Wyżyny Śląskiej	Wyjaśnia różny wpływ danego czynnika w różnych typach krajobrazu, np. większy wpływ wiatru na krajobraz pustyni niż lasu równikowego;	X
Opisuje zajęcia, tradycje rodzinne i zwyczaje mieszkańców wybranych krain geograficznych Polski	X	X	Opisuje zajęcia, tradycje rodzinne i zwyczaje mieszkańców wybranych krain geograficznych Polski	X	X
Opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Polski oraz wskazuje je na mapie	X	X	Opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Polski oraz wskazuje je na mapie	X	X
Przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazach powstałe w wyniku działalności człowieka	Wymienia zmiany w krajobrazie, jakie może dokonać człowiek	X	Przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazach powstałe w wyniku działalności człowieka	X	X
Przyjmuje postawę szacunku wobec środowiska przyrodniczego i kulturowego Polski	X	X	X	Wyjaśnia konieczność szacunku wobec środowiska przyrodniczego i kulturowego Polski	Podczas zajęć terenowych i wycieczek szkolnych przyjmuje taką postawę
Drugie śródrocze					
Wskazuje na globusie i mapie świata: bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe	Wymienia najważniejsze południki (południk 0 i 180 stopni) oraz najważniejsze równoleżniki (równik, zwrotniki, koła podbiegunowe i bieguny)	Wskazuje najważniejsze południki i równoleżniki na mapie świata	... oraz na globusie	X	X
Wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie świata oraz określa ich położenie względem równika i południka zerowego	Wymienia nazwy kontynentów i oceanów	Wskazuje położenie kontynentów i oceanów na mapie i globusie	Określa położenie kontynentów i oceanów względem równika i południka 0	X	X

Wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych	X	X	Na podstawie mapy wielkich odkryć geograficznych wymienia nazwy regionów oraz mórz na trasach wypraw geograficznych	Omawia te trasy i wymienia regiony na mapie fizycznej świata (nie mając dostępu do map wypraw geograficznych)	X
Wskazuje na mapie położenie poznawanych typów krajobrazów	Odczytuje z mapy krajobrazowej świata nazwy głównych typów krajobrazu	X	Wskazuje na mapie położenie poznawanych typów krajobrazów (lasu równikowego, lasu strefy umiarkowanej, sawanny, stepu, pustyni gorącej i lodowej, tajgi oraz tundry)	X	X
Odczytuje wartość i opisuje przebieg temperatury powietrza oraz rozkład opadów atmosferycznych na podstawie klimatogramów i map klimatycznych	Odczytuje wartość temperatury powietrza oraz miesięczną sumę opadów z klimatogramu	Opisuje roczny przebieg temperatury powietrza oraz rozkład opadów atmosferycznych w ciągu roku na podstawie klimatogramu	Opisuje klimat danego obszaru w Polsce i na świecie na podstawie informacji z map klimatycznych	Na podstawie map klimatycznych i klimatogramów porównuje cechy klimatu w różnych regionach świata;	X
Przedstawia główne cechy i porównuje poznawane krajobrazy świata oraz rozpoznaje je w opisach, na filmach i ilustracjach	X	X	Przedstawia główne cechy poznawanych krajobrazów świata	Porównuje poznane krajobrazy	Rozpoznaje poznane krajobrazy świata na filmach, ilustracjach oraz w opisach
Rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla poznawanych krajobrazów	X	X	X	Rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla poznawanych krajobrazów, które zna z podręcznika	Rozpoznaje inne zwierzęta i rośliny z poszczególnych krajobrazów, np. na podstawie ich dostosowań do warunków środowiska
Prezentuje niektóre przykłady budownictwa, sposobów gospodarowania, głównych zajęć mieszkańców poznawanych obszarów	X	X	Przedstawia przykłady zajęć ludności i sposobów jej gospodarowania na poznanych obszarach	... a także przykłady budownictwa w poznanych typach krajobrazu	X
Identyfikuje współzależności między składnikami poznawanych krajobrazów i warunkami życia człowieka	Podaje przykłady elementów krajobrazu, które mogą wpływać na warunki życia człowieka;	Opisuje zależności między cechami krajobrazu a warunkami życia człowieka w wilgotnym lesie równikowym, na sawannie, pustyni, w lesie strefy umiarkowanej oraz w tundrze;	Porównuje warunki życia człowieka w regionach o różnym typie krajobrazu;	Ocenia warunki życia w krajobrazach typowych dla Polski w porównaniu z innymi typami krajobrazów, które występują na świecie;	X

Ustala zależności między położeniem wybranych krajobrazów na kuli ziemskiej, warunkami klimatycznymi i głównymi cechami krajobrazów	X	X	X	Ustala zależności między położeniem wybranych krajobrazów na kuli ziemskiej a warunkami klimatycznymi, które tam panują	Ustala zależności między klimatem w danym krajobrazie a cechami tego krajobrazu
---	---	---	---	---	---

Narzędzia oceniania pracy uczniów:

- 1. Sprawdziany pisemne, ustne, testy** - przeprowadzane przynajmniej dwa razy w półroczu lub po zakończeniu każdego działu i zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem, poprzedzone lekcją powtórzeniową; trwają 45 min.
- 2. Odpowiedzi ustne** - przy odpowiedzi obowiązuje znajomość treści z trzech ostatnich lekcji oraz pojęć kluczowych z danego działu, niezbędnych do zrozumienia poszczególnych zagadnień. Odpowiedzi ustne oceniane są zgodnie z wymaganiami programowymi na poszczególne oceny.
- 3. Kartkówki** (zapowiedziane i niezapowiedziane) – obejmują treści z trzech ostatnich lekcji oraz podstawowe informacje z całego działu; - trwają do 15 min.
- 4. Zadanie domowe** – oceniane w skali ocen szkolnych 1-6; może to być praca wykonana w formie pisemnej m. in. w zeszyte przedmiotowym, zeszyte ćwiczeń, karcie pracy, formie ustnej lub praktycznej np. doświadczenia. Ocenie podlegają ponadto prace dodatkowe: referaty, prezentacje multimedialne, przygotowanie do konkursów.
- 5. Praca na lekcjach indywidualna oraz w grupie**
- 6. Zeszyt przedmiotowy** – uzupełniony, systematycznie i starannie prowadzony, zwłaszcza, gdy uczeń ubiega się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną.

Uwaga: Uczeń może poprawić oceny: niedostateczną, dopuszczającą, dostateczną w ciągu 2 tygodni od dnia jej otrzymania, czyli daty wpisu tej oceny w dzienniku elektronicznym, a także po wcześniejszym ustaleniu z nauczycielem terminu oraz formy w jakiej zostanie przeprowadzona poprawa.

Prace pisemne są przeliczane procentowo:

0-29% - ocena niedostateczna
30-49% - ocena dopuszczająca
50- 74% - ocena dostateczna
75%- 89% - ocena dobra
90% - 99% - ocena bardzo dobra
100% - ocena celująca

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej:

Uczeń, który uczestniczył we wszystkich zrealizowanych przez nauczyciela w ciągu roku szkolnego sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów ma prawo ubiegać się o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej. Rodzice ucznia (prawni opiekunowie), w terminie 3 dni od ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej, mogą złożyć do nauczyciela wnioski o ustalenie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej. Po ustaleniu zasadności wniosku nauczyciel przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności z zakresu materiału realizowanego w danym okresie kształcenia. Ocena uzyskana z tego sprawdzianu jest oceną roczną. Różnica ocen pomiędzy oceną przewidywaną, a tą, o którą ubiega się uczeń, nie może być jednak większa niż jeden stopień szkolny.

.....
Podpis rodzica/ prawnego opiekuna

opracowała:
Joanna Łacek